

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט

עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

בית משפט השלום: רשות המסים לא תשיב את הזהב שחולט לטוען לבעלות

עו"ד גיל נדל, עו"ד דייב זיתון, עו"ד אוראל אסולין

רשות המיסים תפסה וחילטה זהב במשקל של כ-3 ק"ג ובשווי כולל של כ-115,500 \$ במעבר גבול אלנבי. הזהב הוברח בימים שונים על ידי שלושה אחים, אשר הדביקו את פלטות הזהב לתעודות הזהות שלהם.

אדם בשם גנאם הגיש תביעה להשבת הזהב, מאחר ולטענתו הוא רכש את הזהב בכוונה לייבא אותו לישראל על ידי אנשים אחרים, ואף שילם על העברת הזהב לישראל \$ 500 עבור כל משלוח.

כמו כן, האחים אשר הבריחו את הזהב הגישו, כל אחד בנפרד, בקשה להשבת הזהב בטענה כי כל אחד מהם הוא בעלי הזהב.

חילוט הזהב נעשה בהסתמך על פקודת המכס. סעיף 188 לפקודה מסמיך פקיד מכס לתפוס בים או ביבשה כל אונייה, כלי הובלה או טובין מחולטים, או שיש לפקיד המכס יסוד סביר לחשוב שהם מחולטים.

טענות הצדדים

גנאם טען להשבת הזהב אשר בבעלותו והסביר כי רכש את הזהב על רקע סיפור משפחתי. אביו המנוח היה בעלים של שתי חלקות קרקע בירדן, ולאחר מותו הוא ואחיו מכרו את החלקות כיוורשים. הכספים אשר קיבלו בתמורה למכירת החלקות הופקדו אצל חלפן כספים, ולבסוף שימשו לרכישת הזהב אשר יובא לישראל.

מנגד, רשות המיסים טענתה כי גנאם כלל לא הוכיח כי הוא הבעלים של הזהב. כמו כן, בחקירות אשר בוצעו לאחים, הם טענו כי הם עוסקים, בין היתר, בהברחות מוצרים שונים לתוך שטחי הרשות הפלסטינית. בכך, טענה רשות המיסים, האחים קושרים עצמם לזהב ואף טוענים כי הם בעלי הזהב.

רשות המיסים הוסיפה כי תפיסת הזהב ולאחר מכן חילוטו נעשו בהתאם להוראות סעיפים 188 ו-204 לפקודה, מאחר ושלושת האחים ניסו להבריח את הזהב לישראל. לפי סעיף 1 לפקודה, המושג "הברחה" כולל ייבוא או ייצוא של טובין בכוונה להונות את האוצר או לעקוף הגבלה או איסור או תקנה בעניין, ולרבות ניסיון לביצוע מעשה מסוג זה.

הדיון המשפטי

תחילה, התייחס בית המשפט לזכות הקניין כחלק מחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, וציין כי זכות זו תלויה בראש ובראשונה בכך שאדם הטוען לזכות הקניין יוכיח כי הוא הבעלים של הנכס. בית המשפט קבע כי כבר במשוכה זו גנאם נכשל מאחר והוא לא הוכיח כי הוא הבעלים של הזהב.

מעבר לכך, האחים אשר ניסו להבריא את הזהב לישראל הגישו בקשות לשחרור הזהב שנתפס בטענה כי הזהב שייך להם, וסיפרו בחקירותיהם כי בעבר הבריחו סחורות לישראל, בעיקר סיגריות וטבק.

בית המשפט בחן את העובדות אשר ידועות לו, ביניהם העובדה שהזהב נתפס אצל האחים ולכן ההנחה היא כי הזהב שייך להם, ומנגד גנאם אשר לא הביא שום הוכחה לכך שהזהב אכן שייך לו או כל ראייה אשר יכולה לקשור אותו לזהב. מעבר לכך, קבלות הרכישה של הזהב רשומות על שמם של האחים וכן האחים ידעו לומר בחקירתם את שמו של האדם אשר מכר להם את הזהב.

לפיכך, בית המשפט קבע כי די בכך שגנאם לא הוכיח ולא הציג ראייה או אסמכתא כלשהי לכך שהוא בעלי הזהב או לכל הפחות קשור בצורה כלשהי לזהב, על מנת לדחות את תביעתו.

לעניין תפיסת הזהב, סעיף 188(א) לפקודה מקנה לפקיד המכס סמכות לתפוס טובין כאשר ישנו יסוד סביר להניח שמדובר ב"טובין מחולטים". סעיף 204 לפקודה קובע כי טובין שנמסרו לגביהם הצהרות כוזבות או מטעות או שהם חייבים בתשלום מכס אולם הוצפנו על מנת להשתמט מתשלום מס, מוגדרים כטובין מחולטים. בנוסף, זהב גולמי פטור מתשלום מכס בעת הייבוא לישראל, אולם חייב בתשלום מע"מ. לכן, בית המשפט קבע כי תפיסת הזהב נעשתה בהתאם להוראות הפקודה, מאחר ולא שולם מע"מ עבור הזהב ונעשה ניסיון להבריחו מבלי לשלם את מיסי הייבוא אשר חלים עליו.

עוד הוסיף בית המשפט כי לפי הוראת סעיף 229 לפקודה, הנטל להוכיח כי ייבוא הזהב נעשה כדין חל על גנאם בלבד כמגיש התביעה לבית המשפט, וכאמור גנאם לא עמד בנטל ההוכחה.

לסיכום, בית המשפט דחה את תביעת גנאם להשבת הזהב אשר חילטה רשות המיסים מאחר וגנאם לא עמד בנטל ההוכחת הבעלות של הזהב.

ת"א (י-ם) 19035-07-16 **גנאם נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.10.18).

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-6089979.